

— for Resten dog mest for at dette Udvalg kunde modtage interesseredes Henvendelser —, laa der ikke deri for mig nogen Antydning af, at Lovforslaget ikke hurtigt og let lod sig gennemføre. De sidste Talere synes imidlertid at ville omkalfatre Lovforslaget ikke saa lidt, og skønt jeg ikke i dette Øjeblik vil tage Stilling til alt, hvad der er blevet sagt, vil jeg dog bemærke, at hvis vi skal til at drøfte saa mange Ting i Forbindelse med dette Lovforslag, tror jeg ikke, det ret hurtigt vil blive ført igennem den høje Rigsdag.

De 4 Ordførere var jo af den Mening, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger, kunde være anvendeligt. Jeg fortænkter ikke det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) i, at han, om ikke triumferede, saa dog glædede sig over, at de Ønsker, han ved et lignende Forslags Behandling for 3 Aar siden havde opstillet, nu var imødekommet af mig; men jeg maa ligesom andre gøre opmærksom paa, at naar dette er sket, er det ikke, som det ærede Medlem vel heller ikke tror, af Hensyn til ham, men af Hensyn til de helt forandrede Forhold, som bevirker, at Staten maa risikere mere for at opnaa mere. Jeg under imidlertid i enhver Henseende det ærede Medlem den Glæde, han maa føle over, at de Betingelser, han opstillede for, at hans Parti kunde være fuldt ud tilfreds med et saadant Lovforslag, nu er opfyldte. Jeg vil dog til et andet æret Medlem af samme Parti bemærke, at man skulde ikke være begyndt, som man nu er endt; efter min Mening har det været den rigtige Vej, man tidligere har været inde paa, men nu har Forholdene, som overhovedet er fuldkommen forandrede, altsaa gjort det nødvendigt at slaa ind paa en noget anden Bane.

Flere ærede Medlemmer har jo nu ønsket Lovforslaget ændret paa forskellige Punkter. Jeg vil fraraade, at dette sker, men jeg fraraader naturligvis ikke en Udvalgsbehandling og vil med Glæde deltage i denne. En saadan Ændring vilde det være, hvis man gik med til, som det ærede Medlem fra Roskilde (Henrik Nielsen) omtalte, ikke blot at give Laan til Byggeforeninger, som har til Opgave at skaffe sunde og gode Boliger til Foreningernes egne Medlemmer, men ogsaa at give Statsbidrag til Selskaber, der dannede sig med det Formaal at skaffe Boliger til andre. Der er Forskel herpaa, idet det sidste vilde være at give til velgørende Øjemed, og det synes jeg ikke, Staten skal gøre. Vi bør ikke give Velgørere Lejlighed til at ud-

mærke sig ved, at de kan opnaa saadanne Statsbidrag, men Staten bør derimod give til de Arbejdere og med dem ligestillede ubemidlede, som vil bygge sunde Boliger til sig selv. Det undrer mig noget, at det ærede Medlem fra Roskilde antydede, at den nugældende Lov var ikke kommet rigtigt til Anvendelse, fordi man havde givet til de bedst situerede. Jeg har modtaget talrige Andragender — og mange af dem er imødekomne af Finansministeriet — fra Medlemmer af det ærede Medlems Parti, og jeg maa dog antage, at hans Partis Medlemmer kender Forholdene ganske godt. Naar jeg foruden det Skøn, jeg selv kan danne mig, ogsaa har det ærede Medlems Partifællers Skøn at henholde mig til med Hensyn til Forholdene i de Byggeforeninger, som har faaet deres Andragender bevilget, har jeg Grund til at antage, at Statens Tilskud er kommet de rette til gode. Det ærede Medlem behøver derfor ikke at sige, at jeg bør forsøge at benytte Loven paa den bedste og fornuftigste Maade, for det er noget, jeg stadig har søgt at gøre, det antager jeg ogsaa, at de, der har søgt og har faaet Tilskud, vil anerkende, og jeg kunde nævne adskillige af det ærede Medlems Partifællere, som har været ret ivrige i saa Henseende.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de Valgkreds (Johannes Pedersen) ønskede, at der blev givet endnu mere til disse Byggeforeninger derved, at man ogsaa ydede dem Stempelfrihed med Hensyn til Prioritets-Obligationer. Det ærede Medlems Interesse skyldtes vist i nogen Grad, at Husmandskreditforeninger, som han interesserer sig for, har i Sinde at fremkomme med et Forslag til Finansministeriet om at faa ydet en saadan Stempelfrihed. Jeg skal ikke i Øjeblikket udtale mig nærmere om dette Spørgsmaal, men vil dog bemærke, at det forekommer mig, at Husmandskreditforeningerne er saa privilegerede, som det paa nogen Maade er muligt. Den Statsgaranti, de nyder, har faktisk draget deres Obligationer op i en meget høj Kurs. Jeg er i og for sig slet ikke nogen Tilhænger af denne Statsgaranti; jeg ønskede for mit Vedkommende, at den ingen Sinde var givet; at garantere fra Statens Side under denne Form stiller Staten saa højest besynderligt med Hensyn til dens Status, om jeg saa maa sige, at det er meget vanskeligt at regne med, hvad en saadan Garanti betyder, om den egentlig ikke er en Form for et Statslaan. Husmandskreditforeningerne er i øvrigt meget velstillede, og deres Medlemmer kan neppe reg-